

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni

Din Carpați
la Adriatică.

Au și Ungurii o vorbă, răsărită din inima unui fantastist poet. Prin ea își exprimă ei visul, ce l-au avut de mult și-l mai au încă despre un mare imperiu maghiar, care se se extindă din Carpați până la Adriatică, și și până la Marea-Neagră. E un fel de „Dela Nistru până la Tisa” a noastră, cu o mică deosebire. Frasa noastră exprimă o realitate, care are basă în ființa noastră etnică, pe când frasa Maghiarilor, prin care își descriu marginile imperiului lor cu Carpați, Adriatică și Marea-Neagră, are ca basă un vis, sau umbra unui vis de mult trecut.

Dar' parcă totuși nu! Astăzi aruncând o privire pe deasupra evenimentelor, pare-că visul s'a infiripat, pare-că imperiul „sine fine” al Maghiarilor nu numai a eșit din domeniul fantasiei aprinse, ci a intrat chiar în cel al zilnicilor cronice de ziare. Nu e zi ca se nu trebuie a înregistra câte o afacere maghiară dela malul Adriaticii, ori dela al mult cântatului Bosfor.

Nu-i de glumă! Doar' împăratul Wilhelm, de ce a umblat la Budapesta? Doar' nu s'a inspirat el până la elevații ditirambice fără motiv? N'a spus el că Ungurii sunt cel dintâiu popor din lume? Apoi Bismarck ce a tot plănit el atâtea vreme, dacă nu ca centrul marelui imperiu al Habsburgilor se fie transpus la Budapesta?

Ei bine, împăratul Wilhelm a executat cu o singură trăsătură de condein — mai corect: cu o singură frază, — acest plan, și eată azi centrul monarhiei e în Budapesta, care a devenit astfel prima reședință, primul oraș din imperiu, și Halmos, alias Haberhauer, astăzi e primul primar al primului oraș din imperiu — maghiar.

Nu mai noroc se fie, apoi toate „vin dela sine”. Vorba lui Bánffy. Și Ungurii au noroc, altceva nu le mai trebuie. Cu atâtea ei au reușit într'un moment — căci ce e un an în fața eternității? — se-și vadă visul cu ochii.

Imperiul, dela Adriatică până la Marea-Neagră, stă, stă maiestros înaintea lumii și vestește gloria maghiară, care a renăscut din pulbera trecutului, acum la pragul mileniului II-lea.

De fapt zărele ungurești, apropos de conflictul dintre Austro-Ungaria și Turcia, vorbesc despre „Conflictul nostru cu Poarta”...

Apoi Pázmándy, — cine nu-l cunoaște? — mai deunăzi sta gata să por-

nească oștirile monarhiei peste Carpați, ca să înfrîneze puținel pe îndrăzneții Valachi din regatul vasal al imperiului — maghiar, căci — precum zice el, și cine s'ar îndoi? — prea 'și-a luat nas la purtare acest poporaș....

Nu-i vorbă, un imperiu așa mare nu se ține ușor. Trebuie făcută rânduială și în dreapta, și în stânga. Că răsar gălăgioși de agitarii, deși numai „căpîva”, și fac larmă, obraznicii de ei, în contra alesului neam al stăpînitorilor, urmași ai lui Attila.

Peste Carpați, pe Valea Dunărei până către Marea-Neagră, adică binișor până la marginea imperiului, Valachii ăștia se rătoiesc, de pare-că ei ar fi mai mari. Țin la întruniri, — vezi d-ta cu-tezanță? — și declamează acolo de par'că ar fi la ei acasă.

Mai încoace cetățenii cu „buze valache” încă nu-și dau pace. Sunt cățiva — în înțelesul matematic al cuvântului — „căpîva agitatori”, cari se valetă pe bani de câte dureri închipuite, de prigonire, de întemnițări, de volnicii, de maghiarizare, de Perczel, de Bánffy și de alți Jeszenszky.

Serbii, ăștia încă se răscocoresc, mai ales cu trebile lor bisericesti.

Sașii, Slovaci, mai blăjini, nu-i vorbă, dar' tot își mai ridică capul.

Croații, — nă che tare minunat! ăștia își iau aiere de stăpâni, de independenți și unii sunt așa de fanatici, că omoară tot ce li-se pare ungar de teamă, că poartă vr'un steaguleț „alb-roșu-verde” cu el...

Apoi Italienii din Fiume, grănițerii „imperiului” dinspre Adriatică! Aceștia sunt într'un continuu flux de ură contra stăpînitorilor. Ei cîntă în ciudă „Gott erhalte!” și în loc să strănute strigă: Abasso Ungheresi! Abasso Bánffy!

În provincia austriacă, partea vestică a „imperiului” e și mare încăiereală. Să bat între sine, se injură și se ocărăse, ca Țiganiile cei ungurești.

Dar' când e vorbă de Maghiari — toți sînt una! Și Lueger, și Schönerer, și Wolf și Lecher, și Cehi și Nemți, toți unul ca unul. Când vor se-și face ciudă ei vorbesc câte 10—12 ciasuri unul. Și în decurs de 12 ciasuri sunt în stare să descante — tot împotriva Maghiarilor...

Așa-i pretutindenea în „imperiul”. La poalele Carpaților, cari și pe țărmul Tisei și al Murăului, la Dâmbovița, ca și pe malul Ardiaticii.

Bagseam așa-i invidia... ori... ori doar' așa-s Maghiarii? Se poante! Sunt provocatori, îngâmfați, intoleranți, și-s boierași, cărora le place a trăi pe ușor, ear' altul se muncească din greu și se tragă la năcăz.

Din ce se ridică ei mai sus, din ce celelalte popoare se neliniștesc, se turbură, se ridică și ele — împotriva. Când ei vor ajunge mai sus, mai la vîrf, atunci — așa se prevede — va scărta și va crepa mai strașnic la temelii.

Așa se vede, că nici imperiile nu se pot așeza altfel, decât casele.

Și casele bune se întemeiază pe baze solide, nu pe închipuiri ori visuri.

Sibiu, 18 Nov. n.

Nu ne place a bucina lucruri ce sînt în pregătire și sfaturi ce se fac în cercuri intime. Trebuie însă să des-mințim aserțiunile neadeverate, cari se dau prin ziare cu pretenția de a fi foarte autentice. Așa face Epoca sub titlul „Conferența națională din Cluj”.

Toi ce putem spune în chestiune — și o spunem constrînsi — e, că pe cît sîntem informați, frunțașii nostri competenți au căzut de acord asupra începerei unei acțiuni, serioase și sistematice, care se impune instinctiv în situațiunea actuală.

În principiu: acțiune! — credem, că convine marea majoritate a frunțașilor poporului nostru. Că pentru formele, ce trebuie observate, ele se vor stabili în cel mai apropiat timp. Articollii nostri din urmă — sîntem încredințați, — că încât pentru direcțiunea, ce au accentuat, sînt aprobați de toți factorii competenți. Căvîșitoarea majoritate a acestora s'a declarat deja în acest sens.

Astfel este aproape sigur, că în fața curențului grav și serios, ce răsare în mod firesc din simțul poporului, vor dispăre veletățile particulariste și ne vom găsi cu toții una la simțul legal al organismului nostru, gata spre a porni la fapte, cari prin demnitatea lor se stoarca respectul cuvenit și se atragă după sine tot ce e suflare și vreață românească.

Jeszenszky și procesul „Memorandului”. Într'un articol al părintelui Lucaciu, gasim urmatorul pasaj:

„În veci neuitate rămân pentru mine, și vreau să fie însemnate pentru posteritate, că după terminarea simulacului de proces și de administrare de justiție în Cluj, procurorul su-

prem substituit, dl Jeszenszky, sdrobot prin biruința noastră reportată asupra lor în procesul Memorandului, cu un surâs forțat de durere m'a întîmpinat și îmi zise, quasi vîind a mî mîngîia:

„Părinte! nu te supăra pentru cei cinci ani de osîndă, noi sîntem păgubașii, noi Maghiarii, noi am pierdut Transilvania în acest proces”.

Budgetul comun de războiu preliminar pe anul 1898 e de 154 milioane fl., cu trei milioane mai mult ca în anul trecut! În cadrul budgetului e eliminat și un credit extraordinar de 7 milioane, pentru arme și fortificații.

Congresul pentru pace

Chestia naționalităților.

Revista L'Etranger a întreprins o anchetă relativă la congresul al 8-lea al păcii, ținut la Hamburg în zilele de 12—16 August 1897.

Di V. A. Urechid, întrebare, a trimis revistei următorul răspuns:

„.... Toată lumea cere pace, Tripla ca și Dubla și mai ales țările mici, ca a mea. Dar' a vor nu e a pute, ori-ce ar zice proverbul.

Ceea-ce aș cere Congresului păcii precum și Uniunii parlamentare, este să studieze ceva mai bine chestiile cari ar pute dintr'un moment într'altul, pune foc celor patru colțuri ale lumii. Și tocmai asta nu se face...

Am stăruit să se pună la ordinea zilei, în conferințele noastre interparlamentare, grava chestie a naționalităților înglobate în statele politice. Scumpul nostru secretar-general, dl Dr. Gobat (Elveția) a propus chiar un proiect de regulament al chestiunii... Dar'... dar' eată: proiectul este la dosar de trei ani, și draguțul de guvern unguresc continuă a-și bate joc de lume și a face vieță amară Românilor, Sașilor, Sârbilor și Slovacilor; tuturor naționalităților cari nu vor să se lase maghiarizate!

Vreți cu adevărat pace? Lucrați atunci pentru dreptate. Când congresele și conferințele vor lucra pentru justiție, se va face un pas serios către pace.”

„Banca Poporului.” Am anunțat planul înființării unei bănci populare în București. Planul s'a realizat deja prin „Banca Poporului”, cu un capital de 200,000 lei, în 4000 acțiuni. Faptul acesta înseamnă un pas economic și național. Printre fundatori vedem ca deosebire membri din comitetul Ligei, și aceștia știu ce fac.

Turcii nostri. Drapelul scrie un articol „Maghiarizare cu ori-ce preț”, din care extragem următoarele:

„Un distins bărbat de stat și scriitor englez numește pe Unguri Turci creștini. Cam așa este. Cu toate acestea trebuie să mărturisim, că fiind dată atitudinea Ungurilor către naționalitățile din Ungaria, în special purtarea lor față cu Românii, Turcii adevărați, Turcii musulmani, sînt de preferat.

Cel puțin Turcii, deși au persecutat pe creștini, totuși ei nu s'au atins de naționalitatea lor, nici de religiuena lor.

Turcilor nu le-a trecut prin minte ca Ungurilor, ca să desființeze numirile vechi ale tuturor satelor, munților și rîurilor și să le înlocuască cu numiri turcești.

Turcii nu impun limba lor, nici Bulgarilor, nici Grecilor, nici Sârbilor nici Românilor.

Și așa fiind, negreșit, că din punctul de vedere al naționalităților, aceștia trăesc mai bine în Turcia, decât în Ungaria.

Se zice, că puterile centrale țin la România, ca să fie favorabilă triplei alianțe. Se poate; însă pentru-ca și România se țină la una din acestea trebuie ca așa numita tripla alianță să convină că nu ni-se poate cere amicia cu Ungaria, pe cîtă vreme frații nostri sînt persecutați și se urmărește cu enacitate desființarea naționalității române.

Aceasta nu se poate și una ca aceasta nu va fi.”

Deschiderea delegațiilor.

Pe ziua de 16 l. c. delegațiunile au fost conchamate prin autograf prea înalt la Viena. Alături s'au intrunit atît delegația austriacă, cît și cea ungară.

Delegațiunea austriacă.

Deschiderea delegațiunei austriace a fost fixată la ora 1 d. a.

Pe banca ministerială sînt miniștrii comuni și comandantul marinei, admiralul Sternneck. Dintre delegați puțin ai luat parte la ședință. Cehii au lipsit mai toți, pentru-că n'au vrut să participe la alegerea președintelui. La această funcție era candidat contele Thun, persoană puțin agreată din partea Cehilor.

Președintele de vîrstă Helfert, salutând pe delegați, declară sesiunea de deschisă.

Dr. Hoffmann (liberal-german) declară în numele partizanilor sei, că nu participă la alegerea de președinte. Soții sei de principii, avînd în vedere situația politică internă, starea cu totul neclară a pertractărilor pactului cu Ungaria, participă la desbateri numai cu condițiunea, că din aceasta nu se va face nici o concluziune pentru ținuta lor, privitor la distribuirea corăspunzătoare a greutăților pen-

FOIȚA „TRIBUNEI”.

NORII NOPTII.

Lin se-nalță-n cer de-acuma
Luna plină,
Dar' își perde raza-n spuma
Norilor ce sorb lumină...

Ah! și eu mă-nalță la tine
Noaptea toată,
Dar' de dornice suspine
Leima 'mi-e 'ntunecată!

Alvescu.

Curentul idealist

de
N. Filipescu

(Din volumul acum apărut al dlui N. Filipescu, intitulat „Cătră un nou ideal”, reproducem acest capitol și atragem atențiunea cititorilor asupra lui. — Vezi „Tribuna literară” de azi, Red. „Trib.”)

Din fărîmăturile propriei sale nimiciri, zice poetul, Speranța făurește răpitoarele sale privilegii.

Din înșăși Necredința, s'ar pute zice, credința 'și-a rezidit altarul, o clipă dărtmat.

ființe nenumărate. Vieța nu-i decât „istoria naturală a durerii”.

Și totuși omul simte cum în trupul seu bate o inimă. Această inimă îl înalță deasupra instinctului și animalității. Ea se silește să-i smulgă din ghiarele acestei mecanice fără vieță a lumii experimentale, în care e înleștat și a-l ridica spre regiunile idealului!

Dar' abia 'și-a luat sborul și eată că o mână de fer îl oprește în loc. „De geaba, li strigă învîșatul naturalist, zădarnică-ți e silința. Nu ești decât o boabă de năsip aruncată pe acest buigăre de pămînt, cea mai mică dintre planetele universului care te stăpînește. Numai nesocotitul își închipue că poate cărmui lumea”.

Dacă nu te împaci cu aceste încheieri puțin încântătoare ale științei naturaliste, aceasta îți va spune că, dela dînsa, se trag și minunate sisteme de filosofie cari îți vor turna comori de mîngăieri peste rînille ce 'ți-a deschis.

Atunci vei vedea apropiindu-se de tine doi oameni: un filosof și un poet. Cel dintâiu îți va întinde o armă și câteva gloanțe cari într'o clipă îți vor pute alina durerile, pe vreme-ce poetul te va desmierda, căntându-ți doios, la ureche, la gentileasa del morir.

Dar' ce-i această fericire a neînțelei pe care abia câteva sute, poate câteva mii de

oameni abia o vor sorbi? Ca fericirea să fie deplină, trebuie să se împărtășească întreaga omenire cu această sublimă desfătare. Drama trebuie dar' să se încheie prin o sinucidere măreță a întregii omeniri și prin desființarea desvîșită a universului, într'un acces sublim de fanaticism nimicitor.

O mică greutate, totuși, stă pedecă acestor minunate concepții: refuzul unora dintre actorii de a-și îndeplini rolurile în această dramă. Ce-i mai grav ca toate, e că această îndrăgănită culpabilă desvîșind o neliniștită, și de sigur neiertată dragoste de vieță, naște bănuială, că în acest farmec încăpăținat al vieții ar zăcea un argument îndestul de puternic spre a pute, singur, ruina cele mai geniale concepții alenouiei filosofii și a schimba, ca prin farmec, privilegia lumii întregi.

Și în adevăr, de îndată-ce ai mutat numai punctul de privire și ai lăpădat ochianul perfecționat dar' păianjenit al savantului, ochiul sănătos se resafă peste o lume nu posomorită și întunecată, ci scăldată într'o lumină încântătoare. În această lume semicănu numai carnasierul superior al filosofului, ci omul inteligent și liber. În libertatea lui, el are puțința de-a lua cunoștință de lumea exterioară întregită și de-a-și cărmui pașii pe acest pămînt. Înzestrat cu destulă agerime de mințe, el are puțința de-a pîtrunde legătura dintre inima sa și inima acestui univers, în care predomină ideea de ordine și armonie

isavorînd dintr'o direcțiune superioară, din un gând cărmuitor, care e însuși principiul lumii.

Așa privind lucrurile, impostura științifică se dă pe față, în toată goliciunea sa. Amăgire e, în adevăr, de-a înfățișa lumea schilodită și redusă la partea sa experimentală: d'asupra lumii pipăite, e lumea credințelor. Mincună deasemenea, că omul e numai un agregat de molecule. Acest om ar fi un scop: omul întreg are și o inimă. În fine, e o cucerantă afirmarea, că naturalistul va dovedi cu scalpelul toate tainele vieții: nici un microsocp nu va arăta vrodată încotro sboară sufletul când candela vieții s'a stins!

În așa rătăcire poate căde știința, când nu vrea să-și dea seama că cuceririle sale strălucite, în cercul cunoștințelor naturale, n'au fost și nu pot fi însoțite de aceleași izbânde, în ordinea morală.

Daci nevoia de-a trage adînc linia de despărțire între domeniul științei și acela al credinței.

Delimitarea teritoriilor acestor două împărății vrășmașe ne pregătește un traiu uelnvîrjbit.

Astfel ne îndrumăm spre o concepțiune care, îmbrățișînd adevărurile științei ca și destăinuirile credinței, le va uni într'o sinteză superioară.

(Va urma.)

tru afacerile comune, precum și privitor la rezolvarea pe cale constituțională a transacțiunii.

Dr. Schleicher și Dr. Gross fac tot asemenea declarație.

Se alege de președinte contele Francisc Thun cu 35 voturi, contra 1, 6 bile albe. Acesta ocupând scaunul prezidențial mulțumește pentru încredere. Promite că își va împlini funcțiunea cu conștiințioasă și va conduce desbaterile fără părtinire. Accentuează importanța monarhiei ca putere mare, susținerea vazei dinastiei habsburgice, valoarea armatei, misiunea culturală în Bosnia și Herțegovina. Amintește relațiunile din Peninsula Balcanică și meritul guvernului în înțelegerea marilor puteri și susținerea păcii. Sfințește cu un întretit „Hoch” pentru Maiestatea Sa.

Vicepreședinte a fost ales *Lavorsky*, notari: *Barvinsky*, *Kottulinsky*, *Walterskirchen* și *Parisch*. După alegerea majordomului și a comisiei verificatoare, ministrul de externe a prezentat raporturile pentru desbaterile delegațiilor.

Lupul propune ca aceste raporturi să se dea unei comisii budgetare de 21. *Gnevoss* propune alegerea unei comisii petiționare de 9. Amândouă propunerile se primesc și se fac alegerile în comisii.

Goluchowski anunță că Maiestatea Sa va primi mâine delegațiile cu ceremoniile obișnuite.

Sedința se sfârșește.

Delegațiunea ungară.

Delegațiunea ungară și-a ținut ședința la 5 ore d. a.

Președinte de vîrstă: *Náko Kálmán*, notar: *Teleki Sándor*.

Sunt prezenți din partea guvernului comun: *Goluchowsky*, *Kállay* și *admiralul Sternneck*. Din partea guvernului maghiar: *Bánffy* și *Josika*.

Președintele de vîrstă deschide ședința și după citirea listei delegațiilor constată, că e capabilă de a aduce concluse. Se alege președinte: *Szapáry Gyula*, vicepreședinte *Széll Kálmán*, notari: *Hegedüs Sándor*, *Münich Aurél* și *Budnyánsky József*, majordom: *Wodianer Albert* jun.

Szapáry ocupă presidiul, mulțumește pentru încredere și cere indulgența membrilor față de vechiul lor campion, care de 30 de ani ia parte la aceste desbateri. Amintește ultimele evenimente și declarațiile capetelor încoronate, că atât domnitorii, cât și națiunile vor susține pacea. Triple alianță, care formează baza politicii noastre externe, încă țineste la susținerea păcii. Pentru Ungaria e cu atât mai însemnată susținerea păcii, ca sub protecția ei se putem munci la consolidarea noastră internă. Nu uită nici de milenul din anul trecut. Sfințește cu „*eljen*” la adresa Maiestății Sale.

Münich Aurél citește rescriptul ministrului-președinte, după care Maiestatea Sa va primi delegațiile în 17 l. c. Se anunță reprezentanții ministerelor comune în delegația ungară.

Kállay prezintă raporturile ministrilor comuni.

Urmează alegerea comisiunilor.

După alegere președintele suspendă ședința și comisiunile se constituiesc astfel:

Comisiunea bugetară: Preșident: *Wodianer Albert*, referent: *Szerb György*;
Comisiunea afacerilor externe: Preșident *Tisza Kálmán*, referent *Falk Miksa*.
Comisiunea financiară: Preșident: *Harkányi Frigyes*, referent: *Szerb György*.
Comisiunea de război: Preșident: *Széll Kálmán*, referent: *Münich Aurél*.
Comisiunea de marină: Pres. *Pallavicini Ede*, referent *Hegedüs Sándor*.

Președintele redeschide ședința, anunță că comisiunile s-au constituit, și încheie ședința.

Mesagiul de Tron.

Ieri la amiază Maiestatea Sa a primit delegațiile în Hofburg, mai întâi pe cea ungară și apoi cea austriacă.

Maiestatea Sa a citit următorul mesagiu: „Primesc ca mulțumită sinceră asigurarea credincioasei alipiri.

În decursul anului trecut situația orientală în mai multe direcțiuni a dat pricină de îngrijiri. Astăzi — mulțumită procedurii unanime a marilor puteri — primejdia se poate privi ca delăturată în chip norocos.

Concertul european s'a dovedit ca factor important în aplanarea neînțelegerilor din Orient și deși n'a succedat împedecarea conflictului războinic dintre Turcia și Grecia, totuși activității lui conștiente, neobosite se poate mulțumi, că conflictul s'a localizat și în sfîrșit în urma intervenției puterilor s'a și încheiat.

Proxima problemă a concertului european va fi regularea stărilor din Creta, pe temelul unei autonomii așa de largă, care pe lângă scutirea suveranității și drepturilor Maiestății Sale Sultaniului, să dea insulei cheazăia unui viitor mai bun.

Accentuez cu mulțumire, că relațiunile noastre cu toate puterile sînt cele mai bune. Și de aici încolo alianța noastră cu Germania și Italia formează temeliea politicii noastre. Tendința constantă a guvernului meu e susținerea, consolidarea acestei temelii.

Garanțiile susținerii de până acum a păcii s'au împlinit prin desvoltarea prietenească a relațiunilor noastre cu imperiul rusesc. Întîlnindu-ne de repeți ori cu Maj. Sa împăratul Rușilor, mi-am câștigat convingere despre acordul simțimintelor noastre, și între statele noastre s'a făcut o astfel de relațiune a încrederii reciproce, a cărei consolidare ne poate mîguli cu îmbucurătoare prospecte pentru viitor.

Cu un sentiment de mulțumire amintesc despre acele vizite, cu care ne-a îmbucurat prietenul și aliatul meu fidel, Maj. Sa împăratul german la Viena și Budapesta. Nu cu mai puțin sentiment de recunoștință pășesc amintirea zilelor petrecute de mine anul trecut în România, precum și amintirea contravizitei Maiestăților Lor Regelui și Reginei României. Protejarea intereselor păcii europene va fi și de aici încolo prima problemă a guvernului meu. Sperez, că putem privi cu încredere în viitor.

Guvernul meu de război, la statorirea trebuințelor sale, a fost cu considerații largi la situația economică și financiară a monarhiei. Deși evenimentele ivite la începutul anului au pretins întregirea mai repede a materialului de război, care în parte a trebuit îndeplinită, în parte începută, dispozițiile acestea n'au trecut cadrul satorit la reformarea armatei mele, cărui de altfel corăspund și toate cheltuielile luate pe anul 1898 de guvernul meu de război.

Bosnia, Herțegovina în urma desvoltării regulate economice își vor pute acoperi din venitele proprii necesitățile guvernării lor.

Recomandînd proiectele guvernului meu probatei prevederi patrioticeului spirit de jertfă al d-voastre, vă doresc cel mai bun succes în activitatea d-voastră. Vă salut pe toți cu cea mai mare cordialitate!

Membrii delegației au primit cu ovații mesagiul de tron.

EMKE.

(Urmare.)

Sprîjinul statului și al autorităților.

Am dovedit cu date în mai multe rînduri, că toate întreprinderile maghiare, fie economice, fie culturale solicită guvernul să le dea sprîjin material. „Părintescul” guvern se și grăbește a le arunca grăunțe, așa, că cele mai multe se bucură de ajutoare însemnate. Acele, cari nu capătă sprîjin, de obicei vegetează și în urmă se duc pe copcă.

Acest lucru caracteristic îl vedem petrecându-se și la societățile „culturale”. Toate strigă după ajutor și multe din ele îl și obțin. Pe când reuniunile noastre, în special „Asociațiunea” nu se împărtășește nici de cel mai mic favor din partea statului, nici baremi de scutirea portului postal, EMKE are ajutoare însemnate, atât din partea statului, cât și din partea autorităților comitatense.

Pe când reuniunile noastre culturale sînt șicane și împedecate în activitatea lor de către autorități, reuniunii EMKE îi stau la dispoziție toate autoritățile publice, dându-i sfaturi și înlesnind realizarea planurilor ei.

În raportul general se spune, că acțiunea reuniunii se face pe baza proiectelor date de către despartăminte, autoritățile bisericești, comune, inspectorii școlari etc. Direcțiunea la proiectele și propunerile acestora, după trebuință, cere lămuriri și păreri detaliate.

Dacă vre-o reuniune de a noastră cere ajutor material dela stat, sprîjin și înlesniri dela autorități, nu numai că e respinsă, dar mai e și batjocorită și luată în ris!

Ajutorul material.

Statul a dat până acum reuniunii EMKE următoarele ajutoare:

Reuniunile culturale, la inițiativa și sub conducerea reu. EMKE, au luat parte la expoziția millenară, ca exponanți, fiind cu această ocaziune și un congres „cultural”. Cu aranjarea acestora EMKE a avut spese 4489 fl. 84 cr. Statul, respective ministrul de comunicație i-a reîntors reuniunii aproape jumătate din aceste spese, anume: 2000 fl. pîindu-i la dispoziție pe lângă aceasta în mod gratuit localul și toate cele trebuincioase la expoziție.

Întrebăm: există-a cândva vre-un ministru ungar, care se se fi arătat atât de dăruit față de vre-o reuniune nemaghiară?

Din raport aflăm mai departe, că ministrul Wlassics a dat reuniunii un ajutor de 1000 fl. pentru întemeierea bibliotecilor populare și a instituit câte un învățător de stat la două școli susținute de către EMKE.

La moșia din *Gioagiu* inf., care a fost dăruită reuniunii de către contele Kun Kocsard, statul a făcut investițiuni economice în valoare

de 100.000 fl. În sensul contractului dintre stat și EMKE, toate investițiunile rămân ca proprietate a reuniunii. Astfel statul a ados până acum la averea reuniunii suma de 100.000 fl.

Tot așa a purces și comitatul *Hunedoarei*, destinînd pentru viitor reuniunii o însemnată avere, respective un venit sigur. Comitatul a construit peste Murăș, lângă moșia EMKE, un pod de fer, cu 180.000 fl. În sensul învoielii dintre comitat și EMKE, acest pod peste 50 ani va trece în posesiunea reuniunii, pîindu-o venitele vămei.

Mai înainte un alt comitat, sau mai bine zis despotii comitatului, cari țin puterea în mână, s'au arătat tot așa de dăruici — din câștigul și sudoarea populațiunii române. La anul 1885 congregația comitatului *Ternavei-mici*, la stăruința contelui *Bethlen* a votat pentru EMKE o dare suplimentară de 20%.

Afară de aceste EMKE mai are și alte favoruri. E liberă de porto postal, i-s'a permis să-și pună în trenuri și în localuri publice cutii pentru ofrande de bani etc.

În fine mai amintim, că EMKE proiectează aranjarea unei loterii, în favorul fondurilor sale. Concesiunea cerută dela guvern e până la 1 milion fl. E interesant, că și la aceasta s'a cerut sprîjin nu numai dela ministrul de finanțe, ci și dela municipii etc. Va să zică earăși sprîjin oficios. Loteria e în pregătire.

Astfel își dotează și sprîjinească guvernul nostru, cei mari și cei mici, reuniunile și întreprinderile — din banii comuni ai țerei.

Membrii și averea.

În privința membrilor și aversei, EMKE a ajuns la rezultate, la cari de sigur mulți nu s'au așteptat. Meritul pentru acest rezultat îl are în linia primă direcțiunea și oficiile centrale, cari au fost neobosite în a acura membri, a câștiga favoruri și a deștepta interes pentru reuniune și scopurile ce urmărește. Am amintit aceste ca să se vadă, că progresul unei reuniuni atrîne mult dela energia și zelul conducătorilor și dela viața, ce o ătiu ei înșila reuniunii, considerațiile de cari ar trebui să ținem cont și noi Români, mai cu seamă aceia dintre noi, cărora le place a se viri de membri prin comitetele asociațiunilor noastre.

Numărul membrilor sînt de present: pe viață 77, fondatori 1971, ordinari 9750, ajutători 2587, în total 14.385.

Averea reu. EMKE a fost la 1 Ianuarie 1897: 1 milion, 139 mii 369 fl. 32 cr. În decurs de 9 luni averea s'a sporit cu mai mult de o sută de mii fl. Din încheierea conturilor cu ziua de 30 Sept. (pag. 59) reiese, că în ziua aceea averea s'a urcat la 1 milion, 257 mii 035 fl. 66 cr. Averea aceasta este în număr, elocată la mai multe bănci, în hîrtili de valoare și în realități, zidiri etc. Între realități mai însemnată este moșia contelui Kun Kocsard dela *Gioagiu*, estimată la 221.557 fl. 45 cr. Între zidiri este palatul EMKE din Cluj (valoarea 142.270 fl. 45 cr.), zidirea școlii EMKE din *Blaj* (15.937 fl.), a asiliului de copii din *Bistrița* (8784 fl.), școala dela *Jimborul-mare* etc.

(Va urma.)

Poliție „model”.

E vorba despre poliția de stat a capitalei Budapesta. Pentru a ne face idee despre adevărata valoare a acestei poliții, menită a fi îngrijitoare a ordinii publice, dăm cîvîntul unui organ maghiar. *Hasznok* în numărul de Duminică dă o aprețiere, nu se poate mai potrivită, despre această instituție a statului maghiar.

„Procesul criminal, ce decurge înaintea tribunalului penal din Budapesta — zice „*Hasznok*” — nu e de tot afacerea privată a fostului consilier de poliție Chudy Hugo: Pe banca acusaților șede poliția de stat a capitalei, chiar și ministrul de interne e grosav compromis. Pentru-că e imposibil a excela cu o astfel de acumulație de defraudări, falsificări de documente și excocherii, cum a arătat decusul de acusație pe scoteala lui Chudy Hugo, dacă șefii de birou și autoritatea superioară își împlinesc cu conștiințioasă datorița de control. Chudy Hugo a fabricat asgnațiunile false, șeful nemijlocit le-a dat, cassa le-a honorat. Jafal așa s'ar face și azi, dacă Chudy nu și-ar fi arătat nedibăcia față cu o partidă privată. Văzînd un astfel de joc ne mai auzit de asigurare cu actele și cu banii, cu tot dreptul întrebăm, de ce treabă e la poliție căpitănuul suprem, de ce e comptabilitatea ministerului de interne, dacă între acele din chestiune și între asgnațiile emise pe baza acelor se poate furia o atât de mare mulțime de falsificări și excocherii. Pentru-că chiar cu contrarul e obiceiul a motiva uriașele cheltuieli ale birocrăției, pentru-că nu rezolvarea costă pe stat atîta amar de bani, ci controlul. Nici epoca lui *Sélley*, nici a lui *Rudnay* nu și-a împlinit datorița pe acest teren, ba asupra

epoei lui *Török* pertractarea de azi a aruncat o întunecoasă umbră. Sînt îngrijitoare aceste apariții în cercurile poliției, pentru-că dacă se pot comite atîtea șarlatanii față de stat, pe care fi îngrijesc mii de ochi, are atîtea garanții, că acolo se îngrijesc și afacerile private. Aceste senzațiuni ale procesului Chudy nu sînt potrivite să potențeze încrederea publicului față de poliție, unde documentează o adăncă putrejună a actelor neasemnat de triste ale procesului.”

Un trist atestat e acesta despre valoarea poliției maghiare, fie ea chiar și de stat. Dela oameni ca Chudy se mai așteptă să moralizeze lumea și să urmărească excocherii?

REVISTA PRESEI.

Presă străină.

„La Tribuna” din Roma, organul primului-ministru *Di Rudini*, publică un elogios articol despre mișcarea națională din România și despre luptele Românilor de peste munți.

„La Liberté” din Paris publică un nou articol favorabil chestiunii naționale.

„Corriere di Napoli” arată importanța României în tripla alianță și regretă politica austro-ungară față de Români.

Chestiuni școlare.

Convocare.

Despartămîntul „Morlaca” al Reuniunii învățătorilor gr-cat. din arhiepiscopia de Alba-Iulia și *Făgăraș*, în înțelesul §-lui 21 din statute își va ține adunarea generală de toamnă la 2 Decemvrie st. n. a. c. 9 ore a. m., în școala gr-cat. din Fildul-de-jos. La această adunare sînt invitați cu tot respectul nu numai învățătorii și preoții, ca directori școlari, ci toți binevoitorii și sprîjinitorii progresului și cauzei școlastice.

Program:

1. Ascultarea serviciului divin la 8 ore a. m. 2. Alegerea unui președinte adhoc. 3. Constatarea membrilor prezenți. 4. Alegerea președintelui. 5. Raport despre adunarea generală, ținută în *Baj* la 15 Ianie a. c. 6. Exmiterea alor 2 comisii: a) pentru conscrierea membrilor noi și încasarea taxelor dela membri ordinari, ajutători etc. și b) pentru criticarea prelegerei practice. 7. Prelegere practică ținută de *Ioan Bălaș*, inv. 8. Raportul comisiunilor exmise. 9. Diverse propuneri. 10. Designarea persoanei disertante, precum și a celei, care va ține prelegere practică la proxima adunare. 11. Statorirea locului pentru adunarea generală de primăvară. 12. Exmiterea alor doi membri pentru verificarea procesului verbal. 13. Închiderea adunării.

Mărgău, în 15 Noemvrie 1897.

În absența președ. din încredințare:

Ioan Mango,
notarul despartămîntului.

Convocare.

Reuniunea cercuală a învățătorilor români gr-or. dela școlile confesionale din tractul *Ienopolea* (*Borosinen*) își va ține adunarea la 10/12 Noemvrie a. c. în școala rom. gr-or. din opidul *Cermeiu*, la care sînt poțiti a lua parte toți membrii onorari și ordinari ai reuniunii, precum și toți binevoitorii și sprîjinitorii școlii și învățămîntului românesc.

Programa:

1. Participarea în corpore la chemarea *Duhului Sfânt*. 2. Asistare la prelegerea practică a învățătorului din loc. 3. Deschiderea ședinței. 4. Reflexiuni asupra prelegerei. 5. Modificarea regulamentului afacerilor interne ale reuniunii. 6. Raportul comisariatului despre examenele finale ale anului 1896/7 școlar. 7. Pertractarea rescriptului biroului central. 8. Raportul casarului, bibliotecarului și al controlorului. 9. Exmiterea unei comisii pentru censurarea raportului cassei și a bibliotecii și predarea lor noilor oficiant. 10. Adunarea temelor prelucrate și a datelor statistice. 11. Discuțiuni asupra unor chestiuni școlare. 12. Propuneri și interpelări. 13. Defigerea timpului și locului proximei adunări viitoare. 14. Încheierea.

Moroda, la 2/14 Noemvrie 1897.

Julian Butariu,
pres. reu. inv.

Petru Costinu,
not. reu. inv.

CRONICĂ

Sibiu, 18 Nov. n. 1897.

Pentru cauza învățămîntului au făcut frumoase daruri domnii Vas. Dragoș, *Nicolau Nilvan*, *Dr. Marcu*, advocați și *Ioan Serb*, protopop în Șomcuta. Ei au provăzcut cu cărți didactice pe școlarii săraci din comuna *Posta*, în Chior. Pentru acest generos dar, învățătorul S. Pop le exprimă mulțumită.

Societatea de lectură „Ioan Popasu” a junimeii studioase dela institutul teologic-pedagogic gr-or. român din Caransebeș, în ședința generală ținută în 7 Octomvrie st. v. a. c., s'a constituit în modul următor: Președinte: dl profesor *Ioan Bălan*; vicepreședinte: *Ioan Roșca*, cleric anul III.; secretar: *Cornel Pănciovan*, cleric anul III.; notar: *Ioan Popoviciu*, cleric anul III.; vîcenotar: *Mărian Groza*, ped. anul IV.; bibliotecar: *Aurel Maghet*, cleric anul II.; vicebibliotecar: *Nicolae Bololo*, ped. anul III.; casar: *Felician Nemoian*, cleric anul II.; controlor: *Ilie Ambrus*, ped. anul IV. Redact al foii „Progresul” vicepreședintele *Ioan Roșca*. În comitet: Președinte: *Ioan Roșca*, cleric anul III.; membri: *Cornel Pănciovan* și *Traian Popoviciu*, clerici an. III.; *Vasile Blaș* și *Aurel Iosof*, clerici an. II.; *Ioan Miter* și *Teodor Șandru*, clerici an. I.; *Patrieu Rămnean*, ped. an. IV.; *Alex. Onac*, ped. an. III.; *Iosif Jian*, ped. an. II.; *Simion Popoviciu*, ped. an. I.

Dl *Iancu Lupul*, mareșalul Bucovinei și președintele clubului parlamentar român al fraților bucovineni, a fost ales vicepreșident al reichsrathului austriac în locul lui *Abrahamovac*, ales de preșident.

Înmormîntarea lui Gh. Chițu.

Sămbătă s'a făcut la Craiova cu mare pompă și cu concursul întregii populațiuni înmormîntarea ilustrului român *George Chițu*. Regele Carol era reprezentat prin adjutantul major *Gratoschi*, care a pus pe catafaloc o prea frumoasă coroană din partea Suvranului; guvernul prin președintele consiliului D. Sturdza și prin ministrii *Stolojan* și *Ioan I. C. Brătianu*; Academia prin profesorul Gr. Tocilescu; Camera prin vicepreședintele Al. Lupășcu; Senatul prin profesorul și senatorul N. Crătescu; Creditul rural, prin D. Polismicșuști și Tache Protopopescu, etc. Toate județele Olteniei erau reprezentate prin delegațiuni speciale, cu coroane. Toate școlile publice, toate societățile, străine și române, cu drapelule lor erau înjurite pe stradele învecinate cu biserica. Divizia I. din corpul I. de armată sub comanda generalului *Stoiloff* dădea onorurile militare. Toate casele de pe drumul cortegiului pînă la cîmter erau cernite; felinarele electrice aprinse și cernite; prăvăliile închise. O lume înmăsa umplea curtea și împrejurimile bisericii și stradele pînă la cîmter. Era o manifestație impunătoare și demnă de memoria lui *George Chițu*. Peste o sută de coroane, cu inscripțiuni, erau depuse pe catafaloc. Ceremonia religioasă s'a sfințit la 3 ore, după care au început discursurile. Primul a fost rostit de prim-ministrul D. Sturdza în numele guvernului. Au mai vorbit prof. *Tocilescu* în numele Academiei, *Bstolian* în numele baroului, *Nicolaid* în numele consiliului județean de Dolj. La groapă mai roștră discursuri *Măldărescu*, primarul orașului, *Burilă*, directorul liceului „*Carol I.*”; deputatul *Mitescu*, din partea clubului liberal și *Teke Polierat*, din partea clubului conservator. Cosciugul este coborît în groapă, armata trage salvele regulamentare.

Ungurii și străinătatea. Cât de

liberală sînt Ungurii față de străinătate. o dovedește prea elocvent; faptul, că toate foile străine cari spun adevărul asupra stărilor din Ungaria, sînt oprite a intra pe teritoriu ungar. De curînd ministrul *Perceal* a mai oprit pentru Ungaria ziarele „*Latvick*”, „*Beogradske*”, „*Opatinski*”, „*Srpski Prej ded Bosne i Hercegovine*” din *Belgrad* și „*Neues Leben*” din *Berlin*. În urmare, tuturor acestor foi li-s'a detras de către ministrul de comerț debitul postal.

Dreyfus — redivivus.

De câteva zile presa străină, în frunte cu cea franceză, se ocupă în lungi și sensaționale coloane cu afacerea ex-căpitănuului francez *Armand Dreyfus*, osândit mai anii trecuți la deportare în Cayenne, pentru trădarea unor secrete militare. Chestia se resumează într-o viată campanie ce au pornit rudenile osânditului, pe cîvînt că nu acesta, ci un alt oficer francez, acum pus în dispozițiune, a comis actul trădării. Deja acum câteva săptămîni vicepreședintele senatului francez *Schuer-Kassiner* afirmase prin ziare, că are dovzi despre nevinovăția lui *Dreyfus*. Dar campania s'a declarat pe față numai zilele acestea, cîndi apărătorii lui *Dreyfus* au numit pe oficerul bînuît. Acesta ar fi un conte ungur *Walsin-Esterházy*, bastard al unei contese *Esterházy* și supus naturalizat al Franței. Acuatul, care se adă de present la Paris, s'a grăbit a declara prin foi că e victima unui complot, el fiind absolut nevinovat; a cerut totodată cercetare contra sa din partea ministrului de război. Chestiunea e obiectul unei vii agitațiuni în opinia publică franceză și mai ales în lumea politică. Mulți cred și pare foarte probabil, că totul se reduce la o încercare bine fîurită a amicilor lui *Dreyfus* să-l scape pe acesta cu orice preț, deși el e adevăratul vinovat, pe cum se susține și acum în ministerul de război.

Pentru redacție și editură responsabil: **Petru Simțion.**
 Proprietar: Pentru „**Tipografia**”, societate pe
 acțiuni: **V. H. Dressnandt.**

ANUNȚ!

Ne luăm voe a aduce la cunoștința mult onoratului public, că ne ocupăm în Sibiu și respective pe teritoriul acestuia cu

transportul de pachete și mutarea de locuințe

și exerciăm aceasta în mod profesional

fiind concesionați de autorități.

Primim tot felul de transporturi de pachete și mutări.

Trasurile noastre proprii, întocmite spre acest scop, cu apartenențele corespunzătoare astfel, că suntem în poziție a asigura un serviciu într-adevăr repede și sigur.

Comisiuni se primesc la agentura Samuel Marschall, Piața-mică nr. 24, dela 7 ore dimineața până la 6 ore seara.

Rugându-vă de favorabila bunăvoință și de prețioasele comenzi ale mult onoratului public

semnez cu distinsă stimă

Géza Klein & Comp.,

Sibiu, Neustift nr. 11.

[2362] 1—3

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de
Teodor Raica,
profesor de liceu.

Cuprinzând:

O gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de“

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 75 cr.

Se poate procura dela

Librăria „Tipografiei“,
societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Un capitol din excelentul volum

„Paradoxe sociologice“

de
Max Nordau

REPRIVIRE

Traducere
de
Rosmarin.

În acest capitol autorul descrie și combate frivolitatea lumii așa numite „mondaine“ și alimentează optimismul cu o reprivire asupra progresului, ce omenirea a făcut pe toate tăranele științei.

Acest capitol stă cu vrednicie alături de cel despre „Naționalitate“, și e tot așa de frumos tradus, într-un limbaj dulce, ce reține toate finețele originalului.

Prețul broșurei este 20 cr.

Lemne de schele

În hotarul comunei Apoldul-mare circa 100 vagoane, abmontate și adunate la trei locuri accesibile de-alungul nou construitii linii de cale ferată, afară de aceea

scoabe

circa 2—3 vagoane tot acolo, sunt de vândut cât de ieftin. [2250] 4—4

A se adresa la:

Antrepriza căii ferate, Seliște.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

Tocmai a apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu:

CHESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

și

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

în

UNGARIA

de

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

În atențiunea cumpărătorilor de cărți.

Mulți dintre onorații noștri cărturari ne cer ca să le trimitem câte o carte, ori două, cu rambursă (Postnachnahme — utánvét). În interesul bine priceput al publicului ne luăm voe a face atenție la marile spese împreunate cu acest fel de comenzi. O carte cumpărată pe această cale costă totdeauna cu 25—30 cr. mai mult, decât dacă se trimite prețul cărții înainte printr-o assignație postală.

Rugăm deci pe toți cei ce fac comenzi de cărți, al căror preț îl pot ușor afla, ca în propriul lor interes să trimează banii înainte și să nu întrebunțeze felul de comandă cu ramburse, așa de păgubitor pentru public.

La comenzi, pe lângă prețul cărții se adaugă și porto postal pentru trimiterea sub bandă, ear' dacă vor să fie și mai siguri, și taxa de recomandare, care este totdeauna 10 cr.

Librăria „Tipografiei“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu:

Studiu

de
Max Nordau

„Naționalitatea“

Traducere
de
Rosmarin.

Această broșură, plină de idei originale asupra limbii naționale și a naționalității, inferează în cel mai necruțător mod renegațismul. Prețul cu trimitere francoată e numai 25 cr.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu:

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de

Sava Popovici Barclanu.

Edițiunea a cincea
revidată și completată
de

Dr. Danil Popovici-Barclanu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având la fine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

Dela Tipografia „Aurora“, A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár se pot procura:

<i>Predici pentru Dumineci</i> tom. I. de Iustin Popfiu	2.20
<i>Predice pentru Dumineci de peste</i> an compuse și elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Criste. Tom. I. dela Dumineca Vameșului și Fariseului până la Dumineca X. după Rosale	—80
— <i>Tomul II.</i> dela Dumineca XI. după Rosale până la Dumineca Vameșului	—80
<i>Predice pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an</i> de Dr. Em. Elefterescu	1.50
<i>Cuvântări funebrele și iertăciuni.</i> Din auctori renumiți, prelucrate de Tit Bud, vicar	1.—
<i>Tipicul preotesc</i> din cărțile rituale prelucrat de Tit Bud, vicar	50.—
<i>Cuvântări bisericesti</i> la toate sărbătorile de peste an de I. Papiu. Un volum peste 54 coale	1.50
<i>Cuvântări funebrele și iertăciuni</i> pentru diferite cazuri de moarte, întocmite de Ioan Papiu. Un volum de peste 24 coale	1.50
<i>Catechese</i> pentru pruncii școlari de Tit Bud, vicar. Prețul redus dela 60 cr. la	—40
<i>Doftorul fără arginți</i> sau cartea sănătății de Aron Boca Velcherianul	—10
<i>Dumnezeiască liturgie</i> a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrysostom de Ioan Boroș	—25
<i>Manual catehetic</i> pentru primii ani școl. de Basiliu Rațiu. Prețul redus dela 60 cr. la	—40
<i>Rugăciunea Dlui Tatăl nostru</i> explicată pe scurt de I. Boroș	—10
<i>Albina și leneșul</i> de Aron Boca Velcherianul	—10
<i>Bocete</i> adecă cântări la morți, adunate de Ioan Pop Reteganul	—40
<i>Buchetul.</i> Culegere de cântece culese de Ioan Pop Reteganul, broș.	—25
<i>Buchetul.</i> Legat și aurit	—38
<i>Barb cobsarul.</i> Novela orig. de Emilia Lung	—10
<i>Bunica și nepoțelul.</i> Schiță din sfera educației. După Ernest Legouvé de G. Simu	—06
<i>Cântul în școala populară.</i> De Iuliu Pop, învățător în Năsăud. Praxă. Teoria. Cânturi	—30
<i>Cartea ilustrată</i> pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de George Simu. — Această broșură conține istorioare și poezii morale spre excitaarea gustului de cetit la copii. — E acomodată aceasta carte și ca premii pentru școlari	—25
<i>Cântăreala.</i> Novela de Dem. Dan	—15
<i>Chiușuri de cari strigă feciorii în joc</i> de Ioan Pop Reteganul	—40
<i>125 Chiușuri de cari strigă feciorii în joc</i> de Ioan Pop Reteganul	—12
<i>Codrean Craiul</i> codrului de G. Simu	—06

<i>Cu virful penei.</i> Scrieri satirico-humoristice de Antoniu Popp. I. Monoloage. II. Humor și satiră. O broșură foarte petrecătoare	—40
<i>Dialogul Țiganului</i> cu S. Petru în poarta raiului Aron Boca Velcherianul	—25
<i>De când se numește femeia porumbiță?</i> Poveste de Laurențiu Ciorbea	—10
<i>Două turturele de aur.</i> Poveste de Laur. Ciorbea	—10
<i>Din trecutul Silvaniei.</i> Legendă de Victor Rusu. Prețul redus dela 60 cr. la	—30
<i>Zile negre.</i> Versuri de Petrea dela Cluj — cu o prefață de G. Simu. Prețul redus dela 55 cr. la	—15
<i>El trebuie să se însoare.</i> Novela de Maria Schwarz tradusă de N. F. Negruțiu	—15
<i>Economia</i> pentru școlile populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul redus dela 30 cr. la	—10
<i>Felicitări</i> în poezii și prosă la Anul-Nou, ziua nașterii și ziua numelui câtră tată, mamă, moși, unchi, mătușe, nănași totuți, preoți, învățători și binefăcători, precum și alocuțiuni și vorbiri cu diferite ocațiuni școlare de George Simu	—20
<i>Gruia lui Novac</i>	—10
<i>Horia lui Pintea viteazul</i>	—06
<i>Ifigenia în Tauria.</i> Tragedie în 5 acte. După Euripide tradusă în versuri de Petru Dulf	—30
<i>Idealul perdat.</i> Novela orig. de Paulina C. Z. Rovinar	—10
<i>Înflința mândriei.</i> Novela de P. C. Z. Rovinar	—15
<i>Leon cel tânăr.</i> Istorie în versuri de Ioan Pop Reteganul (cu o ilustrațiune), o broșură cu conținut foarte glumeț. Ca în toate scrierile dlui Ioan Pop Reteganul așa și în aceasta observă omul o adâncă pătrundere în moravurile, obiceiurile și simțămintele Țeranului român	—10
<i>Lira Bihorului.</i> Balade populare de Antoniu Popp	—20
<i>Lira Sionului</i> sau cântarea sărbătorilor. — Poezii religioase-morale, lucrate după s. Scriptură de A. Boca Velcherianul. Cu o precuvântare de G. Simu	—25
<i>Monoloage</i> de Antoniu Popp: Nr. 1. Pe neașteptate	—04
Nr. 2. Pentru-ce am rămas flăcău bătrân	—08
Nr. 3. La Anul-Nou	—04
Nr. 4. Ce nici prin minte nu 'mi-a trecut	—04
Nr. 5. O pățanie	—03
<i>Merinde dela școală</i> sau învățători pentru popor, culese din ziarul unui școlar de Dr. G. Popa	—60
<i>Miseriile sociale.</i> Novela de P. C. Z. Rovinar	—15
<i>Musa Șomeșană.</i> Poezii populare române din jurul Năsăudului adunate și aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade	—25
<i>Nr.ii 76 și 77.</i> Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco	—20

<i>Noști de iarnă.</i> Novele pentru popor de G. Simu. Prețul redus dela 1 fl. la	—60
<i>Nu mē uita.</i> Colecțiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a.	—25
<i>Opera unui om de bine.</i> Novela origin. — continuarea novejlei „Idealul perdat“ — de Paulina C. Z. Rovinar	—10
<i>Opăguri.</i> Cât cioplită cât pilite și la lume împărțite de Ioan Pop Reteganul	—40
<i>Poesii</i> de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și aranjate. Preț. red. (dela 1.20) la	—50
<i>Povestea Pașcului</i> sau credința deșartă populară. De Ar. Boca Vel.	—08
<i>Părintele Nicolae.</i> Schițe din viața preoților de G. Simu	—30
<i>Pietatea poporului român</i> sau cântări evlavioase pentru cei-ce merg la mănăstire, la locuri sfinte și în procesiuni. Comp. de doi preoți g. c. Mureșeni din diec. g. c. a Oradiei-mare	—10
<i>Prietenul săteanului român.</i> Sfaturi în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de Ioan Pop Reteganul	—30
<i>Proba de foc.</i> Comedie într'un act de A. Kotzebue, localizată de Irina Sonea-Bogdan	—15
<i>Prin moarte la victorie.</i> Comedie într'un act de A. Kotzebue, localizată de Irina Sonea Bogdan	—10
<i>Probiatarea în copilărie.</i> Schițe din sfera educ. după Ernest Legouvé	—06
<i>Poveștile Bănelului.</i> De George Cătană învățător. Tom. I. 25 cr. Tom. II. 25 cr. Tom. III. 25 cr. — Toate 3 laolaltă	—65
<i>Reguli și sfaturi bune</i> pentru pruncii școlari de Ar. Boca Velcher	—10
<i>Reînălțarea limbii române</i> în vorbire și scriere de Dr. Gr. Silași II, III. Prețul fie-căreia fasc. 40 cr. Ambele	—70
<i>Sfaturi de aur</i> sau calea câtră fericire de Aron Boca Velcherianul	—25
<i>Starostele,</i> adecă Datini dela nunțile Românilor Ardeleni. Adunate de Ioan Pop Reteganul	—15
<i>Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români</i> De V. Gr. Borgovan	—10
<i>Să auzim!</i> Toaste pentru tot felul de pers. și ocaș. de Tit V. Gheaja	—20
<i>Țiganul la mănăstire.</i> Poveste în versuri de Ar. Boca Velcher	—08
<i>Țiganul în raiul.</i> Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul	—08
<i>Trandafiri și vioarele.</i> Poezii populare de Ioan Pop Reteganul. Edițiunea a II. Amplificată	—60

<i>Țiganul și Magnatul</i> sau vraja și farmecele populare de A. B. V.	—10
<i>Ultimul sichestru.</i> Tradițiune de G. Simu	—06
<i>Un cuvânt câtră frații români</i> despre filoxera omenimii sau vinarsul de Aron Boca Velcherianul	—10
<i>Versuri de dor</i> adunate din poezii române de A.	—25
<i>Păcală și Tândală.</i> Poveste de G. Cătană	—10
<i>Părintele Niculae.</i> Schițe din viața preoților de George Simu	—30
<i>Toma a Kempis</i> despre imit. lui Christos, tradus de pe orig. latin de Gav. Pop, canonic	1.15
<i>Ortografia română</i> în actuala sa stare de dezvoltare de V. Dumbrava, prof. gimn.	—40
<i>Stăna de Vale</i> cu o privire scurtă la regiunea munților bihoreni de Ioan Buteanu	—25
<i>Gramatica limbii române.</i> Lucrată pe baze sintactice de Ioan Butianu	1.25
<i>Instrucțiune</i> pentru a învăța fără instructor desemnul de croit vestimente femeiești, de Rosalia N. Pop, prof. diplom. în lucrul de-mână	—80
<i>Povestiri alese</i> de Petra-Petrescu	—80
<i>Orar general</i> pentru școală română cu 6 clase și cu un singur învățător, de G. Magar, învățător	—40

Cărți de rugăciuni.

<i>Icoana sufletului.</i> Carte de rugăciuni și cântări bisericesti, frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea măriiului ordinariat diecesan gr.-cat. de Gherla prin Vasiliu Păteșu, preot gr.-cat. în Hotoan. Ediț. V. coreasă și amplific. Preț. un. ex. legată	—50
<i>Mărgăritarul sufletului.</i> Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, frumos ilustrată. Edițiunea IV. Prețul unui exemplar legat	—50
<i>Micul Mărgăritar sufletesc.</i> Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, foarte frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexe. Prețul unui exemplar legat frumos	—22
<i>Cărticică de rugăciuni și cântări</i> pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Un exemplar broș. e	—08
Legat	—10
<i>Visul Prea Santei Vergure Maria,</i> urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Prețul unui exemplar legat	—10
<i>Epistolia dlui nostru Isus Christos.</i> Prețul unui exemplar legat	—10
<i>Căltindarul Aurorii pe anul 1898.</i> Un exemplar spedit cu posta franco	—35
6 exemplare comandate de-odată costă numai	1.60

Tot de aici se pot procura și tot soiul de cărți și recușite de școală, precum și alte cărți apărute ori-și-unde.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.